

Collier-Macmillan, London. 16×23 cm. Vol. 9: Eastern Africa and four Countries of Western Africa. 1970. 675 s. £ 12.50. Vol. 10: Southern Africa and Portuguese Guinea. 1971. 432 s. £ 8.75. Vol. 11: Mexico and Central America. 1972. 395 s. £ 7.50.

De tre bind behandler en række enkeltstatters fødevareforsyning efter et meget fast skema. Først oplyses ganske kort om almene fysisk-geografiske forhold; dernæst gennemgås fødevare- og foderproduktionen med en omtale af landbrugets arbejdskraft, gødningsforbruget og mekaniseringsgraden samt de enkelte afgrøder og husdyr.

Fødevareforsyningen belyses også gennem handelstal og magasineringsmuligheder. Endelig behandles befolkningens daglige kostvaner – ofte på mindre regioner; tilstrækkeligheden af forsyningen med de enkelte fødevarer vurderes og hertil kommer en omtale af hyppige ernæringssygdomme. Beskrivelsen suppleres af tabeller og nogle ret primitive udbredelseskort.

Artiklerne er oversigtsmæssige, men de giver en hurtig indføring i landenes ernæringssituation og en række oplysninger om f.eks. tabu-forhold, så- og hosttider og lokale betegnelser for afgrøder.

Kr. M. Jensen

F. Di Castri & H. A. Mooney (eds.): Mediterranean Type Ecosystems. Origin and Structure.

Ecological Studies, J. Jacobs et al. eds., vol. 7. Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, New York 1973. 405 s., 88 fig. 17×25 cm. DM 78.00.

Bogen bringer en snes artikler, hvis første version blev præsenteret på en kongres i Valdivia, 1971, i hovedsagen med støtte fra The National Science Foundation of the USA. I realiteten er der tale om en kongresbog med sådannes fordele og ulemper. Med mediterran henviser bogen til de sommertørre subtropiske i det hele taget. Det forekommer, at der, vel som et resultat af kongressens sted og sponsor, er lovlig rigeligt stof om Californien og Chile, måske et provinsielt synspunkt, men alligevel. En ret stor del af artiklerne er så specielle, at de formentlig har mere interesse i forbindelse med anden litteratur om det pågældende emne (fx en dyregruppens udvikling), medens de i

meget begrænset omfang kan siges at karakterisere mediterrane økosystemer (dette uanset artiklernes øvrige kvaliteter). Beskæmmende nok er et par artikler af en geograf om mediterrane områders udbredelse og karakteristika og om human indflydelse på mediterrane områder lidet vitaminholdige og med litteraturrenhvisninger, der virker skeve og tilfældige. Dog er halvdelen af artiklerne af interesse ved at bringe oversigt over fx landskabs- eller vegetationsudviklingen i mediterrane områder, ved sammenligninger mellem mediterrane områder, eller ved, under behandling af et specielt emne eller område, alligevel at belyse væsentlige forhold ved mediterrane økosystemer. Denne halvdel af artiklerne til trods er bogen nok for den meget specielt interesserede (det er jo en dyr tryksag), og der er heller ikke tale om »bogen« om mediterrane økosystemer.

Henning Mørch

H. W. Menard: Geology, Resources, and Society.

An Introduction to Earth Science. W. H. Freeman, San Francisco 1974. 621 s., 219 ill., 27 tabeller, 28 boxes. 18×25,5 cm. £ 6.10.

Det er ikke nogen helt almindelig geologi, idet den kun omhandler visse sider af den almindelige geologi, men til gengæld disse betydning og sammenspil med samfundet, dels med hensyn til mineralressourcer, men også de forstyrrelser dette ved ingeniorarbejder forøver på ligevægten i naturens processer. Derfor kommer bogen også ind på visse dele af klimatologien.

Fremhæves må fremstillingen af den moderne teori om pladetektonik og denes forklaringer på jordskælv og vulkanisme. Fremstillingen af dette er ualmindelig klar og let forståelig og illustreres ved særlig instruktive figurer.

Ind imellem bogens normale tekst er så støret det, forfatteren kalder boxes, d.v.s. små kronikker, emner med en vis tilknytning til de omgivende sider, f.eks. geologisk hasard og byudviklingen i San Francisco, der viser hvordan man der bygger uden hensyn til St. Andreas forstørrelseszonen og muligheden for nye jordskælvskatastrofer.

Store jordskælv og deres virkninger, beretning om Los Angeles, jordskælvkommissionens slutninger og rådgivning, fy-

siske og sociale virkninger af nogle store vulkanudbrud, vinden og ploven (jord-ødelæggelser) og flere lignende.

Kaj Hansen

Andrew Goudie: Duricrusts in Tropical and Subtropical Landscapes.

(Oxford Research Studies in Geography). Clarendon Press: Oxford University Press 1973. 174 s., 46 fig., 42 tabeller. 18×25 cm. £ 4.25.

Begrebet Duricrust omfatter de tre typer af hårde skorpedannelser, Ferricretes (jernskorper), Calcretes (kalkskorper) og Silcretes (kisel-syreskorper), hvor de løse masser er sammenkittede af enten jern-ilt, kulsur kalk eller kisel-syre, eller hvor disse kitmaterialer er udfældet direkte som lag.

Efter en gennemgang af skorernes kemiske sammensætning gøres der rede for deres betydning for landskabsudviklingen, idet der ikke blot er tale om overflade-dannelser, men også om udfældninger dybere nede under tortidernes opadgående vandbevægelse. Derfor er det ikke altid, at sådanne udfældninger betyder en beskyttelse mod erosionen, og de har også en stor betydning for nedbørens afstrømning.

Tilsidst følger et kapitel om betingelserne for disse skorpedannelser, der ligesom det foregående kapitel er blyst ved talrige eksempler fortrinsvis hentet fra afrikanske og australske tilfælde.

Kaj Hansen

Arno Semmel (Herausg.): Neue Ergebnisse der Karstforschung in den Tropen und im Mittelmeerraum.

(Geographische Zeitschrift, Beihete. Erd-kundliches Wissen, H. 32). Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1973. 156 s., 35 fig., 63 fotos. 16,5×24 cm. DM 36.00.

Bogen er beretningen fra et karstsymposium afholdt i Geografisk Institut i Frankfurt am Main i januar 1971, hvor man i foredrag og diskussioner behandlede karstfænomener i Sydasien og Sydeuropa i tørre egne som Saharas Hamada områder samt i Mellemeuropa.

Kaj Hansen

A. P. Crary (ed.): Antarctic Snow and Ice Studies II.

(Antarctic Research Series, Vol. 16). The American Geophysical Union, Washing-